

รายละเอียดปาฐกถาและประกาศวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล
และการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐการ
ณ ทำเนียบรัฐบาล เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ.2549

วาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ฯ ถือเป็นเรื่องที่ได้พูดไว้ตั้งแต่วันแรกที่แถลงนโยบายต่อ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2549 ซึ่งต้องยอมรับความจริงว่า การที่
ประเทศไทยจำเป็นต้องกลับไปเริ่มนับหนึ่งใหม่ มีเหตุสำคัญมาจากการที่สังคมของเราขาด
จริยธรรมและธรรมภิบาล มีการทุจริตคอร์รัปชันกันอย่างกว้างขวาง เมื่อยอมที่จะถอย
กลับมาแล้ว การจะก้าวเดินต่อไปข้างหน้า ต้องพูดถึงเรื่องจริยธรรมและธรรมภิบาล หาก
เราไม่พูดถึง ก็คงเป็นไปได้ที่จะแก้ไขปัญหาของสังคมเรา เพราะนั่นคือต้นตอของความ
ไม่ชอบมาพากลในบ้านเมืองของเรา

ถ้าเราไม่แก้ที่ต้นเหตุ เราก็คงไม่สามารถแก้ไขปัญหามีอยู่ในบ้านเมืองของเราได้ ซึ่งตัวบุคคล หมายถึง
ข้าราชการ แต่ละบุคคลต้องมีส่วนร่วมในการแก้ไขสิ่งเหล่านี้ ผมขอนำประสบการณ์ส่วนตัวมาพูดตรงนี้...

ผมเริ่มรับราชการเมื่อปี 2508 ซึ่งมีเหตุการณ์การต่อสู้ของพรรคคอมมิวนิสต์เกิดขึ้น ผมไปรับหน้าที่ผู้บังคับ
หมวดที่ จ.ลพบุรี และทราบจากผู้บังคับการกองพันว่า กองทัพบกได้ออกคำสั่งห้ามมิให้ผมไปปฏิบัติราชการ
ที่ชายแดน เพราะปัญหาทางการเมืองของคุณพ่อผม (พล.ท.โพยม จุลานนท์)

มีหลายคนให้ข้อคิดว่า ทางที่ตีลาออกไปดีกว่า หรืออย่างน้อยที่สุดก็เปลี่ยนนามสกุล เพราะหลายคนเปลี่ยน
นามสกุลเพื่อให้การรับราชการไม่ผูกกับเรื่องนี้มากนัก

ตรงนั้นทำให้ผมมาคิด เพราะมันเป็นอนาคตของคนที่ยังอายุ 22-23 ปี มันเหมือนอนาคตของเราไม่มีทาง
ก้าวหน้า แต่บังเอิญได้ไปอ่านหนังสือพระกัศัตระหนักว่าคนเราไม่มีทางหลีกเลี่ยงความทุกข์ไปได้ เราจะหลีกเลี่ยง
จากทุกข์นั้นได้ก็ต้องยืนอยู่ด้วยเหตุและผล

ผมพิจารณาดูว่า มีคนอื่นอีกเยอะที่มีความทุกข์คล้ายๆ ผม เมื่อคิดได้อย่างนั้นก็มีความสุขขึ้น แล้วตั้งใจว่าชีวิต
ราชการไปแค่นั้น ขึ้นอยู่กับการทำงานของเรา ถ้าเราทำดีที่สุดแล้ว ไปได้แค่นั้นก็ไปแค่นั้น คือความตั้งใจ
ตั้งแต่ผมเป็นร้อยตรี

ในชีวิตราชการทหาร มีอยู่ 2 อย่าง คือ การทำงาน และการฝึกศึกษา เมื่อเขาไม่给我ทำงานที่ชายแดน ผมก็
ทำงานฝึกและศึกษา การศึกษาผมไม่เคยด้อย การฝึกผมก็ทำได้ด้วยดี เมื่อผู้บังคับบัญชาที่ดีเห็น เขาก็อยาก
เอาไปใช้งาน เป็นที่มาของความก้าวหน้าในชีวิตราชการ ดังนั้น ความก้าวหน้าโดยยืนบนพื้นฐานของความ
ถูกต้องสามารถทำได้

ในทางทหารมีคำพูดที่เป็นชาวบ้านๆ นิดหน่อย พูดกันว่า ความก้าวหน้าในชีวิตมี 5 คำ คำแรกไม่สุภาพนัก
แต่ต้องขอพูดเพราะเป็นคำพูดในวงการทหาร คือ เลียติน ลินมาก ปากสอพลอ ล่อไข่แดง และแกร่งวิชา เป็น
คำพูดกันในหมู่ทหาร ผมก็เลือกว่า เราจะแกร่งวิชา เมื่อแกร่งวิชามันก็ต้องยืนอยู่บนหลักคุณธรรมและ
จริยธรรม คนที่เป็นผู้นำจะต้องทำเป็นตัวอย่างให้ผู้ที่บังคับบัญชาได้

หากท่านมีคุณธรรมและยึดหลักพรหมวิหาร 4 คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา แน่ใจว่าเราไม่สามารถจะ
ช่วยคนได้ทุกคน วันหนึ่งต้องใช้อุเบกขา คือต้องตัดใจ ลูกน้องบางคนไม่ดีก็ต้องลงโทษ ให้เขาออกจากราชการ
และถ้าเราจะสร้างระบบคุณธรรม พวกเราที่เป็นข้าราชการก็ต้องมีคุณธรรมด้วย

ตัวอย่างหรือประสบการณ์ส่วนตัวอีกเรื่องคือ ตอนผมเป็นแม่ทัพภาคที่ 2 มีการเลือกตั้งใหญ่ในช่วงนั้น หัวหน้า
พรรคการเมืองพรรคใหญ่พรรคหนึ่งได้ให้ลูกน้องถือกระเป๋าเงินมาพบผมที่ จ.สกลนคร มาบอกว่าท่านให้เอา
เงินมาให้ แต่ผมไม่รู้ว่าในกระเป๋ามีเงินเท่าไร ผมก็บอกว่าขอบใจมาก แต่ว่าผมรับไม่ได้ เพราะตั้งใจจะไม่ยุ่ง
เรื่องการเลือกตั้งโดยใช้เงินใช้ทอง ถ้าท่านจะไปแจกที่อื่นผมไม่ว่า แต่ถ้าให้ผม ผมรับไม่ได้ เพราะผมไม่ได้ชื่น
ชมวิธีการแจกเงิน เมื่อผมปฏิเสธก็ถูกเพ่งเล็งว่าไม่ให้ความร่วมมือ แต่ว่าถ้ายึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง มันอาจไม่
เจริญก้าวหน้า อยู่แค่นั้นก็แค่นั้น แต่ถ้าเราตั้งใจทำสิ่งที่ดีงามแล้ว เรายืนอยู่ตรงนั้นก็มีความพอเพียง

จากประสบการณ์ที่มีโอกาสบริหารองค์กรใหญ่ ๆ มา ก็เห็นว่าต้องทำทั้ง 2 ด้าน ได้แก่

1. **ด้านระบบ** ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาใครที่อยู่ในวงราชการคงจะตระหนักได้ว่าระบบราชการขาดอิสระและ
ถูกแทรกแซงจากฝ่ายการเมืองมากเกินไป จนข้าราชการส่วนใหญ่ขาดขวัญกำลังใจ หลายคนมีพฤติกรรมที่
เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ไม่เหมาะสม ระบบอุปถัมภ์เติบโตจนทำลายระบบคุณธรรมจริยธรรม การขาดคุณธรรม
และจริยธรรมในระบบราชการมีผลกระทบต่อการทำงานของข้าราชการและการพัฒนาบ้านเมืองอย่างยิ่ง
2. **ด้านตัวข้าราชการ** ข้าราชการคือบุคคลสำคัญที่นำนโยบายไปปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จ หากข้าราชการ
ส่วนใหญ่ขาดขวัญกำลังใจ การทำราชการก็จะไม่ประสบความสำเร็จ ประชาชนและประเทศชาติก็ไม่ได้รับผลดี
ก็จะส่งผลกระทบต่อกันไปเป็นลูกโซ่

รัฐบาลชุดปัจจุบันมีความคิดที่จะทำให้ข้าราชการมีอิสระ มีความมั่นคง และปลอดภัยในการทำงานมากขึ้น
สามารถทำงานในความรับผิดชอบของแต่ละคนโดยไม่ต้องวิตกกังวล หรือเกรงกลัวในคำสั่งที่ผิด ๆ ส่วนรูปแบบ
ที่เราจะพัฒนาต่อไปจะเป็นอย่างไรก็คงต้องมีการปรึกษาร่วมกันกับฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

“ข้าราชการ” หมายถึงความผูกพันที่เราจะต้องทำงานสนองพระเดชพระคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ให้ดีที่สุด **“ราชการ”** คืองานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ดังนั้น ข้าราชการจะอย่างไร ก็ต้องมองไป
ที่พระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นหลัก ซึ่งจริง ๆ แล้วก็มีเป้าหมายสำคัญอยู่เพียง 2 อย่าง
คือ เพื่อประเทศชาติ และประชาชนชาวไทย

หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่สำคัญ ที่ขอัญเชิญมาไว้ในนี้มีอยู่ 4 ประเด็น คือ

1. **การให้** หมายถึง การทำทุกอย่างให้กับประเทศชาติและประชาชน
2. **การทำงานอย่างมีความสุข** หมายถึง ความสุขที่ได้ทำงานช่วยเหลือประชาชนและสร้างความเจริญ
ก้าวหน้าให้แก่ประเทศชาติ
3. **ความเพียร** หมายถึง ความมุ่งมั่นทำงานโดยไม่ย่อท้อกับปัญหาหรืออุปสรรคใด ๆ เพื่อพัฒนาบ้านเมือง
ให้ก้าวหน้าต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง
4. **ความสามัคคี** หมายถึง ความร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดผลดีแก่ชาติบ้านเมือง

ข้าราชการต้องยึดหลักการทรงงานเหล่านี้ และต้องปรับลัดนิสัยหรือการยึดติดของตนเอง และของหน่วยงาน
แล้วหันมาให้ร่วมมือกันทำงาน เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายสูงสุดคือ การอำนวยความสะดวก ทำให้เกิดความสุขแก่
ประชาชน

เรื่องการทุจริตประพฤติมิชอบเป็นปัญหาเรื้อรังมานานและเป็นปัญหาสังคม ถือเป็นธรรมดาที่องค์กรขนาดใหญ่อย่างระบบราชการที่มีคนเป็นจำนวน และต้องทำงานเกี่ยวข้องกับงบประมาณของประเทศ จะมีทั้งคนที่ดีและไม่ดี เมื่อมีโอกาสที่จะหาช่องทางทุจริตได้ก็คงใช้โอกาสเหล่านั้น ถ้าเป็นคนที่ไม่มีความตั้งใจจริง ไม่มีคุณธรรม ไม่มีจริยธรรม ก็อาจผลอใจไปได้ง่าย ๆ ในทางศาสนาพุทธบอกว่าทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว แต่บางครั้งก็มีคนพูดว่าทำชั่วได้ดีมีถมไป แต่โดยความเป็นจริงแล้ว กฎแห่งกรรมเป็นสิ่งที่เที่ยงแท้แน่นอน

บางครั้งคนเรามองว่ากรรมเป็นเรื่องในด้านไม่ดี แต่กรรมมี 2 ด้าน คือ กรรมดี และกรรมที่เลว “กรรม” ที่เกิดขึ้นไม่ได้เกิดจากใคร แต่เกิดจากตัวเราเอง ถ้าท่านทำดี กรรมนั้นก็ส่งผลดี ถ้าท่านชั่วกรรมนั้นก็ส่งผลชั่ว

ในช่วงเวลาที่ผมไปบวชได้อ่านพระไตรปิฎกและมีความประทับใจตอนหนึ่ง “พระเทวทัตซึ่งเป็นพระญาติของพระพุทธเจ้าปองร้ายพระพุทธเจ้ามาตลอด ในพระไตรปิฎกเขียนชัดเจนว่า พระพุทธเจ้าได้เล่าให้พระอานนท์ฟังว่า ท่านเองเป็นผู้ที่เริ่มกรรมกับพระเทวทัตในอดีตชาติ ท่านเคยทำร้ายเทวทัตจนถึงแก่ชีวิต ฉะนั้นในชาติที่เป็นพระพุทธองค์ เทวทัตถึงได้มาทำกรรมตอบแทน แต่ว่าด้วยกรรมดีที่พระพุทธองค์บำเพ็ญมา แม้เทวทัตพยายามจะกลิ้งหินทับพระพุทธองค์ หินก้อนใหญ่ไม่ถูก แต่เศษหินมาถูกที่นิ้วของพระองค์ถึงกับเลือดไหล ” นั่นคือผลกรรมในอดีตที่ตามกลับมาอย่างชัดเจน

ร่างกายของคนเราได้พิสูจน์ชัดเจนว่ามีอินทรีย์ที่ได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษมาเสมอ สิ่งที่เราปฏิเสธไม่ได้คือ พันธุกรรมนั้นเป็นกรรมอันหนึ่งที่ชัดเจนแน่นอน ที่พิสูจน์ทราบทางธรรมชาติและทางวิทยาศาสตร์ที่แน่นอน ดังนั้น ถ้าเราตระหนักว่าเราจะตั้งใจทำกรรมดี สิ่งนั้นจะต้องปรากฏขึ้นมา ในอนาคตสิ่งเหล่านั้นก็จะมาตอบแทนเราเสมอไม่ช้าก็เร็ว

นี่เป็นส่วนที่อยากจะบอกว่าคุณธรรม จริยธรรมที่จะเกิดขึ้นในใจของข้าราชการ จะต้องเป็นหลักยึดมีเป้าหมาย และมีธงที่เราจะปักไว้ในใจของเราเอง ถ้าเราไม่สามารถสร้างสิ่งเหล่านี้ขึ้นมาได้ ระบบหรือกลไกต่างๆ ที่เราสร้างมาก็ไม่เกิดประโยชน์

ในเรื่องของงบประมาณอยากเรียนว่า เงินทุกบาททุกสตางค์ที่เป็นงบประมาณ เป็นของประชาชน จึงไม่พึงการตรวจสอบจากประชาชน และอาจจะมองอีกมุมหนึ่งว่า ของหลวงตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ ใครที่คิดทุจริตหรือประพฤติมิชอบ เบียดบังผลประโยชน์จากงบประมาณ ก็ย่อมไม่สามารถที่จะหลีกเลี่ยงความผิดไปได้

ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่ดีที่เราจะมาพูดถึงวาระแห่งชาติ เรื่องการสร้างจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการในเวลานี้ เพื่อที่จะได้ร่วมมือกันสร้างมาตรฐานสร้างคุณภาพการทำงานให้ดีขึ้นในภาคราชการต่อไป ผมมีความเข้าใจดีว่า ข้าราชการส่วนใหญ่มีรายได้ค่อนข้างน้อย หากเปรียบเทียบกับภาคเอกชนในบางสาขาอาชีพ แต่หากเปรียบเทียบกับประชาชนโดยทั่วไปโดยเฉพาะภาคเกษตรกรแล้ว ก็สามารถเอาได้ว่าข้าราชการยังมีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่า การที่เราจะอยู่ในสังคมได้อย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี ไม่ได้อยู่ที่มีรายได้มากหรือรายได้น้อย แต่อยู่ที่การปฏิบัติตนและความพอเพียง ใช้ชีวิตได้อย่างสมดุล มีเหตุมีผล ไม่ประมาท ไม่ฟุ้งเฟ้อเกินไป

ขอขอบคุณที่มาร่วมประชุมในวันนี้ ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ข้าราชการทั่วประเทศจะนำเรื่องการสร้างจริยธรรม ธรรมาภิบาล การป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบไปปฏิบัติให้เป็นวัฒนธรรมและค่านิยมอันดีงามต่อไป และขอประกาศวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาคราชการ และให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์

@ นายกาปลุกจริยธรรมใ้หน้าหนึ่งใหม่

วันเดียวกัน ที่ทำเนียบรัฐบาล พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุมเชิงปฏิบัติการ
พร้อมประภาสวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล และการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและ

ประพุดติมิชอบในภาคราชการ มีรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ เข้าร่วม

พล.อ.สุรยุทธ์กล่าวตอนหนึ่งว่า เราคงต้องยอมรับความจริงกันว่าประเทศไทยจำเป็นต้องกลับไปเริ่มนับหนึ่งใหม่ มีเหตุสำคัญมาจากการที่สังคมขาดจริยธรรมและธรรมาภิบาล มีการทุจริตคอร์รัปชันกันอย่างกว้างขวาง เมื่อเรายอมที่จะถอยกลับมาแล้ว การจะก้าวเดินต่อไปข้างหน้าจึงต้องพูดถึงเรื่องจริยธรรมและธรรมาภิบาล หากเราไม่พูดถึงก็คงเป็นไปไม่ได้ที่จะแก้ไขปัญหของสังคม

@ แนะ ชรก.เลือกทาง"แกร่งวิชา"

นายทากกล่าวว่ ในทางทหารมีคำพูดที่เป็นชาวบ้าน ๆ นิดหน่อย พูดกันว่า ความก้าวหน้าในชีวิตมี 5 คำ คำแรกไม่สุภาพนัก แต่ต้องขอพูดเพราะเป็นคำพูดในวงการทหาร ก็คือ เลียติน สีนมาก ปากสอพลอ ล่อไข่แดง (คือแต่งงานกับลูกเจ้านายถึงจะก้าวหน้า) และแกร่งวิชา เป็นคำพูดกันในกลุ่มทหาร

"ผมก็เลือกแกร่งวิชา เมื่อแกร่งวิชามันก็ต้องยืนอยู่บนหลักคุณธรรมและจริยธรรม คนที่เป็นผู้นำจะต้องทำเป็นตัวอย่างให้ผู้ใต้บังคับบัญชาการได้ตาม แน่นอนเราไม่สามารถช่วยคนได้ทุกคน มาถึงวันหนึ่งก็ต้องใช้อุเบกษา คือต้องตัดใจ ลูกน้องบางคนไม่ดีก็ต้องลงโทษให้เขาออกจากราชการ ก็จำเป็นต้องพูดกันและจำเป็นต้องทำ นั่นเป็นสิ่งที่แสดงถึงความเป็นผู้นำ ถ้าเราจะสร้างระบบคุณธรรม พวกเราที่เป็นข้าราชการก็ต้องมีคุณธรรมด้วย"

@ แฉเคยมีคนหัวเงินให้ช่วยเลือกตั้ง

นายทากกล่าวอีกว่า ประสบการณ์ส่วนตัวที่อยากจะเล่าคือ ตอนตนเป็นแม่ทัพภาคที่ 2 มีการเลือกตั้งใหญ่ หัวหน้าพรรคการเมืองพรรคใหญ่พรรคหนึ่งให้ลูกน้องถือกระเป๋าเงินมาพบผมที่ จ.สกลนคร

"เขามาบอกพีครับ ท่านให้อาเงินมาให้ แต่ผมไม่รู้ว่ในกระเป๋าเงินเท่าไร ผมก็บอกว่าขอบใจมาก แต่ผมรับไม่ได้ เพราะความตั้งใจของผมคือจะไม่ยุ่งเกี่ยวกับเรื่องการเลือกตั้งโดยใช้เงินใช้ทอง ถ้าท่านจะไปแจกที่อื่นผมไม่ว่ แต่ถ้าให้ผม ผมรับไม่ได้ เมื่อผมปฏิเสธก็แน่อนอนถูกเพ่งเล็งมาตลอดว่ไม่ให้ความร่วมมือ ตรงนี้เป็นจุดสำคัญที่อยากจะเรียนกับท่านทั้งหลายว่ถ้ายึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง มันอาจไม่เจริญก้าวหน้า อยู่แคไหนดก็แค่นั้น แต่ถ้าเราตั้งใจทำสิ่งที่ดีงามแล้วเรายืนอยู่ตรงนั้นก็คือความพอเพียง" พล.อ.สุรยุทธ์กล่าว

นายทากกล่าวว่ รัฐบาลชุดปัจจุบันจึงมีความคิดที่จะทำให้ข้าราชการมีอิสระ มีความมั่นคง และปลอดภัยในการทำงานมากขึ้น สามารถทำงานในความรับผิดชอบของแต่ละคนโดยไม่ต้องวิตกกังวล หรือเกรงกลัวในคำสั่งที่ผิด ๆ

@ 2เป้าใหญ่"วาระแห่งชาติ"จริยธรรม

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า การประกาศวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพุดติมิชอบในภาคราชการ มีเป้าประสงค์สำคัญ 2 ประการคือ 1.การลดและปิดโอกาสการทุจริต

และประพุดติมิชอบในวงราชการเพื่อสร้างโปร่งใส ซื่อสัตย์สุจริต และลดการสูญเสียในการปฏิบัติราชการ โดยตัวชี้วัดที่สำคัญ อาทิ จำนวนข้าราชการ/ลูกจ้างที่ถูกลงโทษทางวินัยลดลง จำนวนกรณีการกระทำความผิดทางวินัยลดลง ฯลฯ 2. การสร้างสำนึกในการประพุดติมิชอบ โดยยึดมั่นในหลักศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ความซื่อสัตย์สุจริต เทียงธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ สำหรับตัวชี้วัดที่สำคัญ อาทิ ร้อยละของข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐที่เข้าใจและประยุกต์หลักคุณธรรมจริยธรรมมาใช้สูงขึ้น ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการบริการที่โปร่งใสสูงขึ้น ฯลฯ